

BIZimpact

Poboljšavanje informiranosti hrvatske poslovne zajednice – BIZimpact II

www.bizimpact.hr

UVOD U PUP, PEU I PEU NA MSP-e

Prof. Colin Kirkpatrick

ŠTO JE PUP?

- ✓ PUP je **alat za poboljšavanje procesa donošenja odluka** o propisima stvaranjem okvira za sistematsku procjenu učinaka odredbi propisa
- ✓ Može biti korištena **za procjenu novih propisa** (*ex ante*)
- ✓ Može biti korištena **za procjenu postojećih propisa** (*ex post*)
- ✓ Široko je korištena od strane velikog broja zemalja članica EU, uključujući i Europsku komisiju

ŠTO JE PUP?

PUP može doprinijeti boljem procesu donošenja odluka:

- ✓ **Bolji ishodi** propisa - procjenom učinaka
- ✓ **Bolji proces** donošenja odluka – primjenom načela dobrog vladanja

PUP PRIDONOSI BOLJIM ISHODIMA...

- ✓ Potiče odlučivanje **zasnovano na dokazima**
- ✓ **Usredotočuje se na problem**
- ✓ Procjenjuje **troškove i koristi** različitih mogućnosti
- ✓ Potiče **prethodno planiranje**
- ✓ Potiče u odlučivanju o **učinkovitosti** (Hoće li funkcionirati?) i **efikasnosti** (Je li to dobar način korištenja oskudnih sredstava?)

PUP PRIDONOSI BOLJEM VLADANJU...

- ✓ **Korištenje savjetovanja s dionicima**
- ✓ **Transparentnost u donošenju odluka**
- ✓ **Odgovornost u donošenju odluka**
- ✓ **Usklađenost u donošenju propisa**

KRUG DONOŠENJA POLITIKA I PUP-a

Krug donošenja politika	Koraci PUP-a
1. Izrada rasporeda	1. Identificiranje problema
2. Definiranje politike	2. Odabir mogućnosti
3. Analiziranje	3. Procjena učinaka (uključujući savjetovanje)
4. Donošenje odluke	4. Odabir najpoželjnije mogućnosti
5. Primjena	5. Provedba analize
6. Nadzor i vrednovanje	6. Analiza nadzora i vrednovanja

OBJAŠNENJE STRUKTURE IZVJEŠĆA PUP-a

- ✓ **Korak 1:** Koji problem se razmatra?
- ✓ **Korak 2:** Koje mogućnosti se razmatraju?
- ✓ **Korak 3:** Koji su troškovi (negativni učinci) i koristi (pozitivni učinci) svake razmatrane mogućnosti?
- ✓ **Korak 4:** Koja mogućnost je najpoželjnija i zašto?
- ✓ **Korak 5:** Kako će najpoželjnija mogućnost biti provedena?
- ✓ **Korak 6:** Kako će ishodi biti nadzirani i vrednovani nakon primjene?

TKO DONOSI ODLUKU?

- ✓ PUP je namijenjen kao **potpora** boljem donošenju odluka o propisima
- ✓ **Poboljšava preporuke**, a ne odluke
- ✓ „PUP je alat za donositelje odluka, a ne za donošenje odluka.”

ŠTO JE PEU? INTEGRIRANJE PEU U PUP

- ✓ PEU je alat koji se koristi kao dio PUP-a
- ✓ PEU se koristi u **3. koraku PUP-a**: Koliki su troškovi (negativni učinci) i koristi (pozitivni učinci) svake mogućnosti?
- ✓ Učinci su procijenjeni kao ekonomski troškovi i ekonomske koristi

OBJAŠNJENJE PEU

Što su ekonomske koristi i troškovi?

- ✓ Ekonomske koristi mjere **dobitak** u ekonomskom blagostanju proizašao kao rezultat primjene propisa
- ✓ Ekonomski troškovi mjere **gubitak** u ekonomskom blagostanju proizašao kao rezultat primjene propisa

OBJAŠNJENJE PEU

Kako mjerimo promjene ekonomskog blagostanja?

- ✓ **Spremnost na plaćanje** daje mjeru ekonomskog blagostanja
- ✓ Stoga, koristite **tržišne vrijednosti** za mjerenje ekonomske vrijednosti
- ✓ Ovo se odnosi na jedinice koje dolaze na tržište i izlaze s njega (**inputs & outputs**)

OBJAŠNJENJE PEU

- ✓ Što se događa ako ekonomske koristi nemaju tržišnu vrijednost?
 - Primjer 1: vrijeme utrošeno na putovanje
 - Primjer 2: sigurnost cesta
- ✓ Koristi i troškovi pojavljuju se tijekom vremena
- ✓ Načelo diskontiranja i izračunavanja trenutne vrijednosti

OBJAŠNJENJE PEU

Neto ekonomske koristi kao pokazatelj dobrog ili lošeg propisa:

- ✓ Izražavanje svih učinaka pomoću ekonomske vrijednosti omogućuje njihovo zbrajanje radi određivanja ukupnih koristi i ukupnih troškova
- ✓ Jesu li ukupne ekonomske koristi veće/manje od ukupnih ekonomskih troškova?
- ✓ Pravilo neto trenutne vrijednosti u odlučivanju

OBJAŠNJENJE PEU NA MSP-e

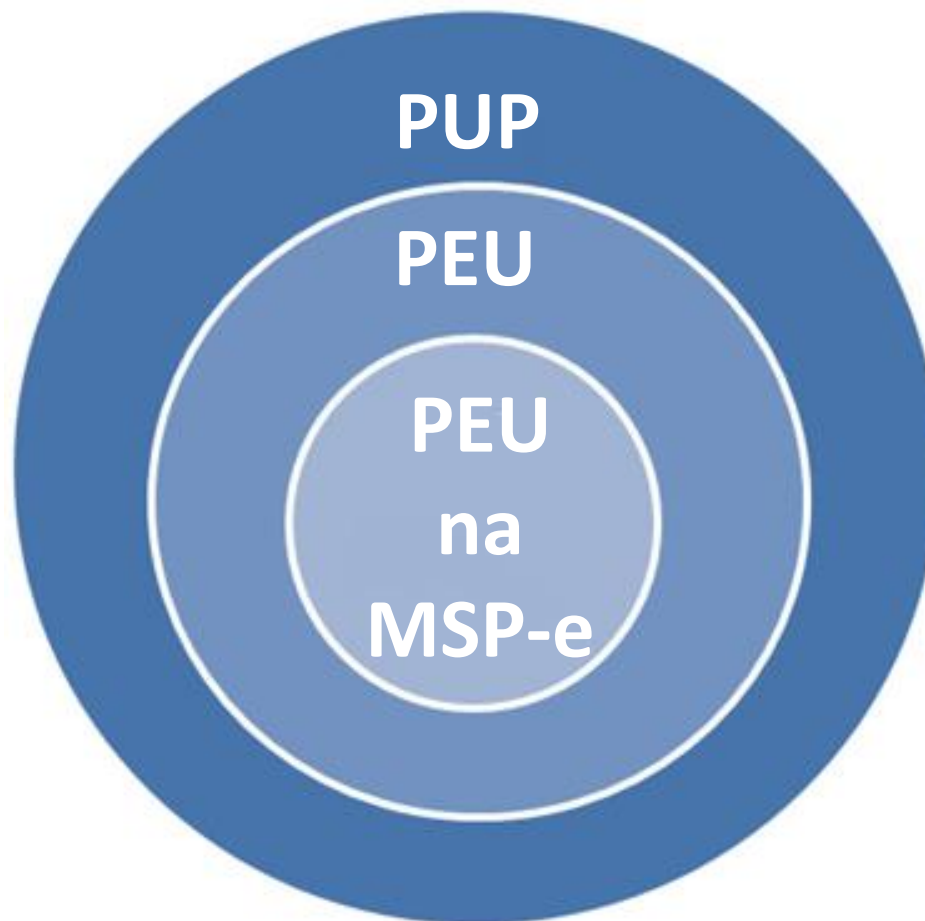
Što su MSP-i?

Skupina	Broj zaposlenika	Gosišnji promet	Dugotrajna imovina
Mikro	< 10	< 2 milijuna €	< 2 milijuna €
Mala	< 50	< 10 milijuna €	< 10 milijuna €
Srednje velika	< 250	< 50 milijuna €	< 43 milijuna €

OBJAŠNJENJE PEU NA MSP-e

- ✓ Manje 'vidljivi' u odnosu na velika poduzeća
- ✓ Velik teret troškova propisa ('crvena vrpca') za MSP-e:
 - **administrativni troškovi** ispunjavanja odredbi (poput troškova registriranja)
 - **troškovi usklađivanja** s odredbama (poput kupnje nove opreme)
- ✓ **Mikro poduzeća** mogla bi zahtjevati posebnu pozornost
- ✓ '**MSP test**' koristi se za procjenu ekonomskih učinaka propisa na MSP-e
- ✓ PEU na MSP-e je mjesto gdje je "MSP test" uključen u proces PEU

OBJAŠNJENJE PEU NA MSP-e

OBJAŠNENJE PEU NA MSP-e

- "MSP test" je **primijenjen u brojnim zemljama članicama EU** i dio je "Plana za donošenje boljih propisa" Europske komisije
- Primjer Velike Britanije
- Primjer Europske komisije

JE LI HRVATSKOJ POTREBAN "MSP TEST"?

Veličina sektora MSP-a u Hrvatskoj (2011)

- 64% ukupne zaposlenosti
- 55% ukupne proizvodnje
- Mikro poduzeća čine 91% ukupnog broja MSP-a
- 600 velikih poduzeća čini 36% zaposlenosti i 45% ukupne proizvodnje

JE LI HRVATSKOJ POTREBAN "MSP TEST"?

Razmjeri tereta propisa na MSP-e

- ✓ Rang lista administrativnog tereta za MSP-e Europske komisije (1 = opterećuje, 7 = ne opterećuje)

Hrvatska= 2.2 EU prosjek = 3.1

- ✓ Indeks složenosti dobivanja dozvola Europske komisije (1 =jednostavno, 36 = složeno)

Hrvatska = 22

„Hrvatska pokazuje vrlo visoku razinu složenosti uzrokovanu visinom troškova.”

JE LI HRVATSKOJ POTREBAN "MSP TEST"?

Istraživanje MINPO-a o administrativnim preprekama za MSP-e (2013):

- ✓ Sudjelovalo 1050 MSP-a: 43% osjetilo je administrativne prepreke ili kašnjenja u prethodne 3 godine
- ✓ MSP-i prosječno provode 53 sati rješavajući administrativne prepreke
- ✓ Ukupni troškovi kašnjenja izazvanih administracijom procijenjeni su na 225 do 303 milijuna HRK na godišnjoj razini

"MSP TEST" I MJERE UBLAŽAVANJA ODREDBI

Kako je MSP-e moguće zaštititi od tereta propisa?

1. „Lakši” propisi

niže naknade, manje detaljno i manje učestalo izvješćivanje, duže vrijeme za ispunjavanje odredbi propisa

2. Izuzimanje mikro poduzeća

test „obrnutog dokaza”: izuzeće je automatsko osim kada je koristi nemoguće ostvariti bez uključivanja mikro poduzeća u odredbe propisa

MODEL STANDARDNIH TROŠKOVA (MST)

- ✓ MST pruža način za procjenu administrativnih troškova koje poduzećima uzrokuju propisi
- ✓ Na primjer, zabrana određenih rashladnih plinova u uređajima za klimatizaciju. Koji su administrativni troškovi?
- ✓ Administrativni troškovi su troškovi razumijevanja propisa i komunikacije o tim odredbama unutar poduzeća te izvještavanja državnoj upravi

MODEL STANDARDNIH TROŠKOVA (MST)

Metodologija izračuna standardnih troškova:

1. Identificiranje zahtjeva za informiranjem vezanih za propis
2. Identificiranje aktivnosti koje je potrebno provesti za ispunjavanje svake odredbe
3. Procjena troškova i vremena potrebnog za ostvarivanje svake odredbe

MODEL STANDARDNIH TROŠKOVA (MST)

4. Procjena cijene rada (po satu) osobe koja obavlja administrativne poslove
5. Godišnji administrativni teret jednoga propisa
= (zbroj administrativnih troškova svih pojedinačnih odredbi) x (broj poduzeća) x broj izvještavanja tijekom godine

MODEL STANDARDNIH TROŠKOVA (MST)

- ✓ MST ne uključuje troškove ispunjavanja odredbi propisa
- ✓ Procjena MST-a može biti primjenjena za procjenu tereta propisa prilikom predlaganja novih propisa
- ✓ MST može biti korišten za smanjenje tereta propisa postojećih propisa (pojednostavljivanje)

BIZimpact

Poboljšavanje informiranosti hrvatske poslovne zajednice – BIZimpact II

www.bizimpact.hr